

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Milana Procházky a soudců JUDr. Lukáše Hloucha a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobkyně: **HELVET GROUP a.s.**, se sídlem Vodičkova 791/41, Praha 1, zastoupen Mgr. Alicí Kubičkovou, LL.M., advokátkou LP Legal, advokátní kancelář, s.r.o., se sídlem Žitná 1575/49, Praha 1, proti žalovanému: **Magistrát města Brna**, odbor rozpočtů a financování, se sídlem Malinovského náměstí 3, Brno, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 12. 2012, č.j. MMB/0426836/2012, ve věci vyměření místního poplatku za provoz výherního hracího přístroje,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 12. 2012, č. j. MMB/0426836/2012, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému zpět k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení v celkové výši **14 628 Kč**, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupkyně žalobkyně Mgr. Alice Kubičkové, LL.M., advokátkou LP Legal, advokátní kancelář, s.r.o., se sídlem Žitná 1575/49, Praha 1.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a průběh správního řízení

Včas podanou žalobou žalobkyně brojila proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 12. 2012, č. j. MMB/0426836/2012, jímž žalovaný změnil k odvolání žalobkyně platební výměr Úřadu městské části Brno-Královo Pole (dále jen „správce daně“) ze dne 25. 9. 2012, č.j. BKPO/12084/12/2100 (dále jen „platební výměr“), kterým byl žalobkyni vyměřen místní poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj, konkrétně za 18 ks koncových zařízení centrálního loterního systému (dále také „CLS“) provozovaných v období od 1. 10. 2009 do 30. 6. 2010 v částce 124 440 Kč, které byly umístěny ve správním obvodu správce daně. Místní poplatek byl vyměřen podle pomůcek.

Vydání platebního výměru předcházela výzva k prokázání skutečností ze dne 11. 6. 2012, kterou správce daně vyzval žalobkyni, aby prokázala skutečnosti potřebné pro správné stanovení místního poplatku za provozované výherní hrací přístroje nebo obdobná zařízení k provozování sázkových her v provozovně na adresách Palackého tř. 250/29, Štefánikova 130/60, Štefánikova 71/4, Štefánikova 83/14 a Hrnčířská 6 od 1. 7. 2009 do 30. 6. 2010.

Na tuto výzvu žalobkyně zaslala správci daně vyjádření ze dne 14. 6. 2012, že správce místního poplatku ve své výzvě nikterak nespecifikoval, ohledně kterých zařízení mají být skutečnosti prokazovány, a zejména ani neupřesnil, co přesně má být dokazováno. Proto přistoupil správce daně k vyměření poplatku na základě pomůcek. Ve vymezeném rozhodném období od 1. 7. 2009 do 30. 6. 2010 si žalobkyně nebyla vědoma takových skutečností, které by musela ohlašovat.

II. Napadené rozhodnutí

Žalovaný změnil v napadeném rozhodnutí výrok platebního výměru tak, že částka 124 440 Kč se nahrazuje částkou „107 576 Kč“, přičemž v tabulce „Výpočet místního poplatku“ vypustil řádky týkající se zařízení výrobní číslo „MPV0073, MPV0657, a MPV0658“ a částku „20 656“ nahradil částkou „15 656“, částku „103 784“ částkou „91 920“ a částku „124 440 Kč“ částkou „107 576“.

V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že přistoupil k vyměření místního poplatku na základě pomůcek, přičemž vycházel ze seznamu zařízení povolených v rozhodném období Ministerstvem financí a z rozhodnutí, které si nechal z Ministerstva financí zaslat. Správce daně vycházel z toho, že pokud byla zařízení uvedená ve výroku platebního výměru pravomocně povolena, bylo v nejlepším ekonomickém zájmu poplatníka je také je provozovat. Žalovaný dospěl k závěru, že pro stanovení poplatku podle pomůcek byly splněny zákonné podmínky, avšak správce daně nevyužil všech pomůcek, které měl k dispozici. Podle žalovaného se však správce daně měl zabývat všemi skutečnostmi, které měl k dispozici. Zejména měl vzít v úvahu „Splnění ohlášení s výhradou“ ze dne 25. 11. 2010, z něhož vyplývá, že zařízení v. č. MPV0073 bylo provozováno až od 22. 11. 2010, a „Splnění ohlášení – ukončení“ ze dne 27. 9. 2011, z něhož vyplývá, že zařízení v. č. MPV0657 a MPV0658 byla v provozu od 4. 10. 2010 do 22. 9. 2011. Tato

zařízení tedy nebyla podle tvrzení žalobkyně v rozhodném období provozována, a proto také neměla být zpoplatněna místním poplatkem.

K jednotlivým odvolacím námitkám žalovaný uvedl, že pokud žalobkyně namítala, že v rozhodném období žádné výherní hrací přístroje v územní působnosti správce daně neprovozovala, pak je třeba odkázat na nález Ústavního soudu Pl. ÚS 29/10. Podle výkladu žalovaného má tento nález Ústavního soudu širší dosah než jen na otázku oprávnění obcí regulovat provoz výherních hracích přístrojů, potažmo herních zařízení. Žalovaný na základě tohoto výkladu zastává názor, že koncová zařízení CLS mají a vždy měla charakter výherního hracího přístroje od jeho zavedení, a to za předpokladu, že byla obcí vydána příslušná obecně závazná vyhláška. Na území statutárního města Brna byl místní poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj zaveden obecně závaznou vyhláškou č. 17/1998 Sb. s účinností od 1. 9. 2008 ve výši 5 000 Kč /1 ks/3 měsíce.

Pokud žalobkyně namítala, že zařízení výr. č. HG-TH-042-0069 až 0076 (8 ks) nejsou vedena v její evidenci a žalobkyně o ně nikdy nepodávala žádost na Ministerstvo financí, tak k tomu žalovaný uvedl, že tato námitka je v rozporu s rozhodnutím Ministerstva financí ze dne 26. 4. 2010, č.j. 34/20953/2010. Uvedená zařízení jsou v seznamu Ministerstva financí dále vedena jako povolená žalobkyní na adrese Palackého tř. 250/29. Proto považoval žalovaný tuto námitku za nedůvodnou.

Žalovaný vyhodnotil jako přiměřenou úvahu správce daně, že dlouhodobě několik let povolená zařízení budou s největší pravděpodobností i provozována. Nemělo by totiž ekonomický smysl, aby poplatník žádal o povolení provozu zařízení, aniž by je uvedl do provozu.

K samotnému meritu platebního výměru se vztahovaly námitky proti kvalifikaci videoloterních terminálů jako jiných technických herních zařízení, k nimž žalovaný uvedl, že tyto námitky jsou nedůvodné, neboť platebním výměrem byly zpoplatněny výherní hrací přístroje, nikoliv jiná technická herní zařízení, což vychází z charakteru koncových zařízení CLS jako výherních hracích přístrojů ve smyslu širší definice zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZOLO“). Nemělo proto smysl, aby žalovaný vyjadřoval svůj názor na charakter koncových zařízení CLS jako jiných technických herních zařízení ve smyslu zákona o místních poplatcích, které v rozhodném znění neplatilo. Obdobně vyhodnotil žalovaný i další námitky žalobkyně vztahující se k novele zákonem č. 183/2010 Sb. a navazujícím stanoviskem Ministerstva financí ke zpoplatnění jiných technických herních zařízení. Žalovaný dospěl k závěru, že hmotněprávní úprava platná ve zpoplatněném období dávala správci poplatku jednoznačné oprávnění k vyměření místního poplatku za koncová zařízení CLS jako výherních hracích přístrojů ve smyslu širší definice ZOLO. Z uvedených důvodů rozhodl o změně prvostupňového rozhodnutí, jak bylo výše zdůvodněno.

III. Žaloba

Žalobce brojil proti napadenému rozhodnutí podrobně zdůvodněnou žalobou, která se opírala o tyto žalobní body. Žalobkyně v první řadě považuje celý postup správce daně za nezákonný. Stran meritorního posouzení žalobkyně namítla, že žalovaného výklad nálezů sp. zn. Pl. ÚS 29/10 není správný. Žalobkyně dále nesouhlasí s tím, že by nekonkretizovala, která

zařízení se podle jejího názoru nenalézají ve správním obvodu správce daně. Žalobkyně v souhrnu nesouhlasila se změnou platebního výměru, neboť podle jejího názoru zde byl dán důvod k jeho úplnému zrušení.

V další žalobní argumentaci se žalobkyně soustředila na polemiku s novelou zákona o místních poplatcích č. 183/2010 Sb., a to jak proti ústavnosti jejího způsobu přijetí, tak i proti právní úpravě účinné od 15. 6. 2010. Žalobkyně je toho názoru, že ustanovení zákona, kterých mělo být při řešení věci použito, tedy konkrétně ustanovení § 1 písm. g) a § 10a účinné po novele zákona o místních poplatcích, jsou v rozporu s ústavním pořádkem, neboť byly přijaty protiústavním způsobem. Pozměňovací návrh senátora Jaroslava Kubery nepozměňoval projednávaný návrh změny zákona o podpoře sportu, nýbrž se týkal zásadně odlišného předmětu návrhu. Z uvedeného podle jejího názoru vyplývá, že předmětná novela zákona o místních poplatcích byla přijata v rozporu s předepsanou procedurou, tedy protiústavním způsobem, a proto žalobkyně navrhla aby, soud podal k Ústavnímu soudu návrh na zrušení úpravy zakotvené do ustanovení § 1 písm. g) a § 10a zákona o místních poplatcích.

Žalobkyně dále považuje text této novelizace za nesrozumitelný, neboť pojem „jiné technické zařízení“ nezná ani samotný ZOLO, avšak v některých ustanoveních používá příbuzný pojem „technické zařízení“. Odpověď pak poskytuje § 17 odst. 1 ZOLO, v němž je obsažena definice výherního hracího přístroje, pod níž sice nelze kvalifikovat pojem „jiné technické zařízení“, nicméně je třeba dovozovat příbuzný význam těchto pojmů, která musí být charakteru technologického. Žalobkyně shledává nezákonnost platebního výměru v tom, že jí byl vyměřen místní poplatek za provoz „jiného technického zařízení“, ačkoliv „interaktivní videoloterní terminál“ není kompaktním a funkčně nedělitelným technickým zařízením podle ZOLO.

Žalobkyně dále poukázala na to, že ve smyslu nálezu pléna Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 20/06 ze dne 20. 3. 2007 mohou obce svými obecně závaznými vyhláškami zavést jen takové místní poplatky, jež jsou taxativně vymezeny zákonem o místních poplatcích a pouze v tom rozsahu, v jakém to tento zákon umožňuje. V daném případě správce místního poplatku překročil rozsah zákonného pojetí pojmu „jiné technické zařízení“.

V další skupině žalobních námitek žalobkyně projevila nesouhlas s metodickým sdělením vydaným odborem 26 Cla a daně Ministerstva financí ze dne 6. 8. 2010. V závěru své žalobní argumentace se věnuje problému, zda bylo možno vybírat místní poplatek z povolených anebo pouze provozovaných jiných technických herních zařízení. Podle názoru žalobkyně se místní poplatek za videoloterní terminály či jiná technická herní zařízení měl vztahovat pouze k zařízením, která jsou povolena a zároveň i provozována (§ 10a odst. 1 zákona o místních poplatcích). Z uvedených důvodů navrhla zrušení napadeného rozhodnutí i platebního výměru.

IV. Vyjádření žalovaného a průběh řízení před soudem

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že je přesvědčen, že koncová zařízení CLS lze podřadit pod pojem výherní hrací přístroj, a proto v období do 15. 6. 2010 podléhala místnímu poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj. Žalovaný stejně jako správce daně vycházel z předpokladu, že pokud koncová zařízení CLS lze podřadit pod pojem výherní hrací přístroje definovaný v § 2 písm. e) ZOLO ve znění platném a účinném v rozhodném

období, podléhala tato zařízení v rozhodném období také místnímu poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj. Je přesvědčen o tom, že v nálezů Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 29/10 má zobecňující přesah, pokud jde o použití definice výherního hracího přístroje. Žalovaný má za to, že z pohledu obecné spravedlnosti nemůže stanovisko žalobkyně obstát, neboť koncová zařízení CLS jsou zařízeními, která plní a vždy plnila stejnou funkci jako výherní hrací přístroje. Argumenty žalobkyně směřující k novele zákona o místních poplatcích zákonem č. 183/2010 Sb. se podle názoru žalovaného vůbec nevztahují k posuzované věci. Z uvedených důvodů žalovaný navrhl zamítnutí žaloby, přičemž nepožadoval nařízení jednání.

Žalobkyně původně sdělila soudu na výzvu ve smyslu § 51 s. ř. s., že nesouhlasí s rozhodnutím ve věci samé bez nařízení jednání.

V průběhu řízení krajskému soudu svým přípisem ze dne 15. 6. 2015 téhož dne i doručeným krajskému soudu sdělila, že souhlasí s rozhodnutím ve věci bez nařízení jednání, a to z důvodu, že v mezidobí se objevila judikatura Nejvyššího správního soudu, konkrétně rozsudek ze dne 13. 2. 2014, č.j. 5 Afs 80/2013-32, která podle jeho názoru potvrzuje názor žalobkyně, že oprávnění ke stanovení a výběru místního poplatku za provoz výherních hracích přístrojů se nemohlo před novelou provedenou zákonem č. 183/2010 Sb. vztahovat na videoloterní terminály. Z uvedených důvodů žalobkyně uvedla, že na podané žalobě trvá a navrhuje zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného a přiznání náhrady nákladů řízení. Zároveň krajskému soudu doložila změnu svého právního zástupce.

IV. Posouzení věci krajským soudem

Napadené rozhodnutí žalovaného krajský soud přezkoumal v řízení podle části třetí, hlavy II, dílu 1, § 65 a násl. s.ř.s., v mezích uplatněných žalobních bodů, ověřil přitom, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti, a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí žalovaného správního orgánu, přičemž dospěl k závěru, že žaloba **je důvodná**.

Jelikož účastníci řízení projevíli souhlas s rozhodnutím věci bez jednání, krajský soud k rozhodnutí této věci jednání nenařizoval (§ 51 odst. 1 s. ř. s.).

Mezi stranami byl v posuzované věci ve správním řízení sporný jak zjištěný skutkový stav věci, tak i jeho právní posouzení, a to včetně zákonnosti řízení, které vedlo k vydání napadeného rozhodnutí. Námitky žalobkyně proti správnosti zjištěného skutkového stavu (tzn. tvrzení, že některé z předmětných koncových zařízení CLS se nenalézala v územním obvodu působnosti správce daně), však byly částečně zhojeny změnou prvostupňového rozhodnutí, přičemž žalobkyně již v žalobě pouze namítala, že dostatečně konkretizovala, o která zařízení se jednalo, avšak již na rozdíl od odvolání nezpochybnila úsudek žalovaného, že i tato sporná zařízení byla povolena Ministerstvem financí. Krajský soud vycházel proto ze skutkového stavu zjištěného žalovaným, jak je zachycen ve správním spisu vedeném v této věci, a zabýval se žalobními námitkami směřujícími proti meritorní a procesní správnosti napadeného rozhodnutí.

1. Hmotněprávní posouzení věci

Pro přehlednost posouzení zákonnosti napadeného rozhodnutí považuje krajský soud za nutné shrnout právní úpravu, která je rozhodná pro hmotněprávní posouzení věci.

Pro posouzení věci je rozhodné, že zákon o místních poplatcích ve znění účinném do 15. 6. 2010 (účinnosti citované novely č. 183/2010 Sb.) upravoval v ustanovení § 1 oprávnění obcí vybírat místní poplatek toliko za provozovaný výherní hrací přístroj. V ustanovení § 10a uvedeného zákona v rozhodném období bylo stanoveno: *(1) [p]oplatku za provozovaný výherní hrací přístroj podléhá každý povolený hrací přístroj. Obec není povinna poskytnout osvobození od tohoto poplatku. (2) Poplatek za výherní hrací přístroj platí jeho provozovatel. (3) Sazba poplatku za každý výherní hrací přístroj na tři měsíce činí od 1000 Kč do 5000 Kč.* Podle ustanovení § 17 odst. 1 ZOLO platilo, že *[v]ýherním hracím přístrojem se rozumí kompaktní, funkčně nedělitelné a programově řízené technické zařízení s ovládáním určeným pouze pro jednoho hráče. U výherního hracího přístroje s programovým vybavením umožňujícím současnou hru na více hracích místech více hráčům je každé takové hrací místo rovněž považováno za samostatný výherní hrací přístroj.* Tato skutečnost musela být uvedena v osvědčení o provozuschopnosti vydaném podle § 19 odst. 2 písm. c) ZOLO, jakož i ve výpisu z tohoto osvědčení.

Podle ustanovení § 50 odst. 3 ZOLO v rozhodném znění, platilo, že *„Ministerstvo může povolovat i loterie a jiné podobné hry, které nejsou v zákoně v části první až čtvrté upraveny, s tím, že v povolení budou všechny podmínky provozování podrobně stanoveny. Použije přitom přiměřeně ustanovení části první až čtvrté zákona.“*

Pojem „jiné technické zařízení“ vnesl do zákona o místních poplatcích zákon č. 183/2010 Sb., kterým se mění zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 290/2002 Sb., o přechodu některých dalších věcí, práv a závazků České republiky na kraje a obce, občanská sdružení působící v oblasti tělovýchovy a sportu a o souvisejících změnách a o změně zákona č. 157/2000 Sb., o přechodu některých věcí, práv a závazků z majetku České republiky, ve znění zákona č. 10/2001 Sb., a zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. Ustanovení § 1 a 10a zákona o místních poplatcích, ve znění po uvedené novele, rozšiřovalo předmět místního poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj. S účinností od 16. 6. 2010 *[p]oplatku za provozovaný výherní hrací přístroj podléhá každý povolený hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí.* Ústavní konformitu přijetí této novely zákona o místních poplatcích posuzoval též Ústavní soud (viz nález sp. zn. Pl. ÚS 6/12, publ. pod č. 39/2013). Právní úprava zavedená zákonem č. 183/2010 Sb. však v praxi narazila na pochybnosti ohledně definice pojmu „jiné technické zařízení“, a tím pádem také vyvolala polemiku o oprávnění obecních úřadů, jakožto správců daně, vybírat předmětný místní poplatek za videoloterní terminály. Tyto pochybnosti ukončila, s účinností od 14. 10. 2011, novela zákona o loteriích, provedená zákonem č. 300/2011 Sb., která novelizovala nejen zmiňovaný zákon, ale i zákon o místních poplatcích. Nově byl zpřesněn předmět místního poplatku dle § 10a tak, že mu podléhal nejen každý povolený *výherní hrací přístroj* [§ 2 písm.

e) ZOLO], ale i každý *koncový interaktivní videoloterní terminál* [§ 2 písm. l) ZOLO] a každé herní místo lokálního herního systému [§ 2 písm. n) ZOLO].

Krajský soud při výkladu rozhodné právní úpravy vycházel z relevantní judikatury Nejvyššího správního soudu, která v obdobných věcech zaujala hledisko zakotvené v čl. 11 odst. 5 Listiny, kde je vyjádřena zásada *nullum tributum sine lege*, tedy zásadu, že daně a poplatky lze ukládat jen na základě zákona v užším slova smyslu. V kombinaci s ochranou principu právní jistoty a legitimního očekávání, k níž jsou soudy v rámci poskytování ochrany subjektivním právům povolány, není možné ukládat daně či poplatky bez výslovné opory v dikci předpisu zákonné právní síly.

Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 13. 2. 2014, č.j. 5 Afs 80/2013 – 32 (přístupný na www.nssoud.cz) posuzoval obdobnou situaci, kdy správce daně uložil povinnost zaplatit místní poplatek za období od 1. 8. 2008 do 31. 12. 2008 předmětem místního poplatku za herní zařízení v podobě centrálního loterního systému, resp. jiného technického zařízení ve smyslu pozdější právní úpravy účinné od 16. 6. 2010. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že toto koncové herní zařízení CLS nebylo možno zpoplatnit, a to z následujících důvodů: „*V projednávané věci měl tedy správce poplatku oprávnění vybírat poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj, přičemž dle § 10a uvedeného zákona tomuto poplatku podléhá „každý povolený hrací přístroj“.* ...Nejvyšší správní soud má tedy za to, že poplatek je nutno vyměřit tak, aby se shodoval s předmětem poplatku, vymezeným v zákoně o místních poplatcích, tzn. nelze uložit místní poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj za jiné, byť výherní zařízení. Pro tento výklad svědčí také čl. 11 odst. 5 Listiny, který stanoví, že „daně a poplatky lze ukládat jen na základě zákona. Z tohoto článku Listiny je zřejmé, že ústavodárce chtěl zabránit situaci, kdy by výběr daní a poplatků závisel na libovůli správního orgánu. Zákonným podkladem pro zavedení místních poplatků je § 1 zákona o místních poplatcích, který obsahuje taxativní výčet místních poplatků, žádné jiné poplatky než v tomto zákoně uvedené nelze vybírat. Z toho plyne povinnost přijmout takový výklad § 10a zákona o místních poplatcích, ve znění účinném do 15. 6. 2010, který obce opravňuje k uložení místního poplatku za VHP, splňují-li tato zařízení zároveň definici dle § 17 odst. 1 zákona o loteriích, v rozhodném znění.“

Uvedeným rozsudkem Nejvyššího správního soudu tak byl podle názoru krajského soudu překonán nesprávný právní názor, že videoloterní terminály vždy spadaly pod pojem výherního hracího přístroje a že obecnost definice § 17 odst. 1 ZOLO podle zákona o loteriích umožňovala podřadit tato zařízení pod pojem výherního hracího přístroje, a to již od okamžiku zavedení místního poplatku za výherní hrací přístroj do právního řádu, tedy od 1. 1. 1998. Jak Nejvyšší správní soud výslovně uvedl v citovaném rozsudku, byl veden při svých závěrech především povahou předmětu místního poplatku před novelou provedenou zákonem č. 183/2010 Sb.; předmětem poplatku podle § 10a zákona o místních poplatcích v rozhodném znění je právě výherní hrací přístroj.

Krajský soud tedy posoudil posuzovanou věc v intencích citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu a dospěl k závěru, že v předmětném rozhodném období, za nějž byl žalobkyni správcem daně vyměřen místní poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj na základě dokazování ve výši 124 440 Kč, nebyla pro takový postup opora v zákoně. Jak jednoznačně vyplývá ze správního spisu a není to ani mezi stranami sporné, žalobkyně byla

v předmětném rozhodném období provozovatelkou 15 ks koncových zařízení CLS - videoloterních terminálů umístěných ve správním obvodu správce daně. Videoloterní terminál ve smyslu právní úpravy rozhodné pro posouzení vzniku poplatkové povinnosti nebyl technickým herním zařízením, které by bylo podřaditelné pod zákonný pojem „výherní hrací přístroj“ ve smyslu § 17 odst. 1 ZOLO, což potvrdila i pozdější judikatura vztahující se k novelizacím zákony č. 183/2010 Sb. a 300/2011 Sb., když dovodila, že [i]nteraktivní videoloterní terminál představuje „jiné technické zařízení“ ve smyslu § 10a zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění po změně provedené zákonem č. 183/2010 Sb. Zpoplatnění proto podléhá každý koncový terminál, nejen centrální loterní jednotka (viz k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2013, čj. 2 Afs 37/2013-26). Ve smyslu rozhodné právní úpravy tedy videoloterní terminály v podobě CLS představovaly jinou podobnou hru, která nebyla výslovně upravena v tehdejší účinném znění zákona o loteriích, nicméně přesto podléhala povolovacímu režimu Ministerstva financí.

Správce daně i žalovaný se tedy dopustili pochybení při výkladu hmotného práva, které mělo za následek nezákonnost rozhodnutí o věci samé ve smyslu § 78 odst. 1 s. ř. s. Krajský soud se proto dále nezabýval výkladem dotčené vyhlášky č. 17/98 Statutárního města Brna, neboť by to nemělo na uvedený závěr žádný vliv.

2. Procesní postup správce daně

Žalobkyně namítla i nesprávný postup správce daně spočívající mj. v použití pomůcek. Podle ustanovení § 98 odst. 1 daňového řádu platí, že „*nesplní-li daňový subjekt při dokazování jím uváděných skutečností některou ze svých zákonných povinností, a v důsledku toho nelze daň stanovit na základě dokazování, správce daně stanoví daň podle pomůcek, které má k dispozici nebo které si obstará, a to i bez součinnosti s daňovým subjektem. Uplatnění tohoto postupu při stanovení daně se uvede ve výroku rozhodnutí.*“ Podle § 98 odst. 2 daňového řádu dále platí, že stanoví-li správce daně daň podle pomůcek, přihlédne také ke zjištěným okolnostem, z nichž vyplývají výhody pro daňový subjekt, i když jím nebyly uplatněny. Pomůckami jsou zejména důkazní prostředky, které nebyly správcem daně zpochybněny, podaná vysvětlení, porovnání srovnatelných daňových subjektů a jejich daňových povinností, či vlastní poznatky správce daně získané při správě daní.

Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu, na niž poukazovala i žalobkyně, je třeba oprávnění správce daně ke stanovení daně podle pomůcek vykládat spíše restriktivně, tedy pouze pro ty situace, kdy daňový subjekt vůbec neposkytuje součinnost či neplní povinnosti uložené správcem daně, příp. neunesse důkazní břemeno. Použití pomůcek by mělo sloužit pouze pro případy, kdy není možné z určitých důvodů provést o sporných skutečnostech dokazování a zachovat tak procesní práva daňového subjektu v plné míře (srv. obdobně Matyášová, L. Grossová, M. E. Daňový řád s komentářem, důvodovou zprávou a judikaturou. Praha: Leges, 2011, s. 336).

Konkrétně je třeba zmínit rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2006, čj. 2 Afs 132/2005-71, podle něhož „[n]esplnění povinností daňovým subjektem je důvodem pro stanovení daně podle pomůcek jen za situace, kdy je v důsledku toho vyloučeno stanovení daně dokazováním.“ Dále Nejvyšší správní soud v poměrně nedávném rozsudku ze dne 27. 11. 2014, čj. 5 Afs 105/2013-29 (přístupný na www.nssoud.cz) dospěl k právnímu názoru, že „podmínky pro stanovení daně podle pomůcek pro nepodání daňového přiznání [§ 44 odst.

1 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků (nyní § 145 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád)] nejsou splněny za situace, kdy daňový subjekt nebyl zcela nečinný, brojil-li proti výzvě správce daně k podání daňového přiznání odvoláním, ve kterém tvrdil, že není ve vztahu k této dani jejím plátcem a není tedy povinen daňové přiznání podat.“

Krajský soud z výkladu relevantních ustanovení daňového řádu a citované judikatury dospěl ve vazbě na skutkový stav věci zjištěný ze správního spisu k závěru, že správce daně v posuzované věci pochybil, pokud vydal platební výměr podle pomůcek (konkrétně ohlášení žalobkyně, na nějž se správce daně odkazuje v odůvodnění platebního výměru), k němuž se žalobkyně neměla možnost vyjádřit a potvrdit či vyvrátit správnost skutkových zjištěných dovozených z této listiny, které už navíc nemusely být ve vazbě okamžik vydání platebního výměru relevantní. Navíc je třeba zdůraznit, že žalobkyně nebyla vůči správci daně nečinná, nýbrž na jeho výzvu reagovala ve stanovené lhůtě (vyjádřením ze dne 14. 6. 2012) a sdělila mu důvody, proč nesouhlasí s předestřeným právním názorem správce daně, o nějž se předmětná výzva opírala. Výslovně správci daně sdělila, že jí nejsou známy v rozhodném období žádné skutečnosti, které by měla správci daně oznámit, což znamená, že podle svého tvrzení neprovozovala v rozhodném období žádné výherní hrací přístroje umístěné ve správním obvodu správce daně. V dané situaci tedy nebyly naplněny podmínky pro aplikaci § 98 daňového řádu, přestože předmětná výzva k prokázání skutečností potřebných pro správné stanovení místního poplatku obsahovala poučení o tom, že pokud nebude lhůta ze strany žalobkyně dodržena, bude poplatek stanoven podle pomůcek.

Krajský soud tedy dospěl k závěru, že postup správce daně byl zatížen rovněž procesní vadou, která představovala podstatné porušení procesních předpisů [§ 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s.], které mohlo mít za následek nezákonnost rozhodnutí o věci samé.

3. Námitky proti novele zákona o místních poplatcích zákonem č. 183/2010 Sb.

Stran ostatních žalobních námitek, které však tvořily v konečném důsledku gros žaloby, krajský soud musí souhlasit s názorem žalovaného, že tyto námitky jsou relevantní pouze ve vztahu k právní úpravě účinné od 16. 6. 2010, tedy po nabytí účinnosti zákona č. 183/2010 Sb. Jelikož tyto námitky nemají z hlediska posouzení merita věci zásadní význam, krajský soud k nim pouze stručně poznamenává, že na všechny již v mezidobí odpověděla judikatura.

Ohledně namítané protiústavnosti zákona č. 183/2010 Sb. je třeba připomenout, že jeho ústavnost byla posouzena Ústavním soudem, který dospěl k názoru, že tato novela nebyla přijata protiústavním způsobem, jak tvrdila žalobkyně (viz k tomu nálezy Ústavního soudu ze dne 9. 1. 2013, sp. zn. Pl.ÚS 6/12, publ. pod č. 39/2013 Sb., přístupný rovněž na <http://nalus.usoud.cz>). V posuzované věci však dopad citované novely na skutkový stav věci je možno uvažovat pouze v marginální části rozhodného období, a to od 16. 6. 2010 do 30. 6. 2010.

Ohledně námitek týkajících se metodiky Ministerstva financí k právnímu stavu po 15. 6. 2010 a výkladu otázky, zda se zpoplatnění vztahuje pouze na provozované hrací přístroje či jiná technická herní zařízení, krajský soud odkazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu, která tento problém vyřešila (viz k tomu rozsudek ze dne 31. 5. 2013, č.j. 2 Afs 37/2013 – 26, přístupný na www.nssoud.cz). Podle tohoto rozsudku *ustanovení § 10a odst. 1 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, je třeba vykládat tak, že poplatek*

podléhá každý povolený a nikoliv provozovaný hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení. Vyložil tedy předmětnou právní úpravu tak, že zatímco pasáž „poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení“ je spíše jakýmsi označením daného poplatku, jeho faktický dopad upravuje druhá část, ve které se již hovoří o povoleném hracím přístroji. Zákonodárce takto presumoval, že v případě povolení hracího přístroje bude tento též umístěn a bude na něm hra provozována. Nekladl tedy důraz na fakt, zda je na něm ve skutečnosti daná hra provozována, nýbrž vyšel z logické domněnky, že tomu tak bude, což lze považovat za jasně vyjádřený úmysl.

V. Shrnutí a závěr

Krajský soud po pečlivém posouzení věci dospěl k závěru, že žalovaný se dopustil jak nezákonného posouzení právní otázky ve správním řízení (§ 78 odst. 1 s. ř. s.), která byla důvodem pro vyměření místního poplatku, tak i takových vad řízení, které mohly mít za následek nezákonnost rozhodnutí o věci samé (§ 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s.), a proto krajský soud shledal v souhrnu rozhodnutí žalovaného jako nezákonné ve smyslu § 78 odst. 1 s. ř. s., a rozhodl ve výroku I. tohoto rozsudku o jeho zrušení.

Právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku nebo rozsudku vyslovujícím nicotnost, je v dalším řízení správní orgán vázán (§ 78 odst. 4 s.ř. s.).

VI. Náklady řízení

O náhradě nákladů řízení krajský soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Jelikož měla žalobkyně ve věci plný úspěch (rozhodnutí bylo zrušeno), rozhodl soud o povinnosti žalovaného nahradit jí náklady řízení.

Žalobkyně však nevyčíslila požadovanou náhradu nákladů řízení, přičemž ze spisu vedeného v předmětné věci vyplývá náklad na zaplacení soudního poplatku ve výši 3 000 Kč a dále odměna za právní zastoupení. Tu krajský soud stanovil v souladu s vyhláškou č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „AT“) tak, že shledal ve věci tři úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení advokátem Mgr. Marianem Vařečkou, nové převzetí a příprava zastoupení advokátkou Mgr. Alicí Kubíčkovou, LL.M. a doplnění žaloby k věci samé ze dne 15. 6. 2015), to vše v sazbě 3100 Kč za jeden úkon právní služby včetně částky náhrady nákladů hotových výdajů ve výši 300 Kč za jeden úkon právní služby (§ 11 odst. 1 písm. a), d) AT, § 13 odst. 3 AT). Jelikož nynější zástupkyně žalobce Mgr. Alice Kubíčková, LL.M. doložila soudu osvědčení o registraci k DPH, zvýšil soud odměnu v rozsahu dvou úkonů právní služby provedených touto advokátkou o částku DPH ve výši 21 %. Celková výše odměny za právní zastoupení žalobkyně tedy činí 11 628 Kč. Celkově tedy náleží žalobkyni náhrada nákladů řízení ve výši 14 628 Kč, kterou je žalovaný povinen žalobkyni uhradit za podmínek uvedených ve výroku II. tohoto rozsudku.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se

sídlem Moravské náměstí 6, Brno, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 25. 6. 2015

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu